

Lausuntopyyntö / Yliopistojen rahoitusmalli

1. Lausunnonantaja ja lausunnonantajan yhteys henkilön tiedot:

Vastaajien määrä: 1

Yritys / Organisaatio	Sukunimi	Etunimi	Sähköposti
Yliopistojen opetusalan liitto YLL	Sainio	Seppo	seppo.sainio@yll.fi

2. Pidätkö ehdotettua opiskelijapalautteen rahoitustekijän lisäämistä osaksi rahoitusperusteita ja sille ehdotettavaa painoarvoa tarkoituksenmukaisena? Pidätkö rahoituksen laskennan perustaksi valittuja kysymyksiä tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

- Opiskelijapalautteen huomioiminen tuo mukaan laatu- ja koulutuksen järjestämiseen ja toteutumiseen. Opiskelijapalautte on erittäin tärkeä ja tervetullut osa rahoitusmalliin, sen painoarvo on sopiva ja kysymykset tarkoituksenmukaisia. Vaikka opiskelijapalautteen painoarvo on nyt sopiva, tulisi laatu- ja koulutusta jatkossa vahvistaa muissa osioissa.

3. Pidätkö ehdotettua opiskelijapalautteen perusteella määräytyvän rahoituksen laskentamekanismia tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- YLL pitää laskentamekanismia tarkoituksenmukaisena. Korkea vastausprosentti on tärkeä nyt ja jatkossa.

4. Pidätkö ehdotettuja koulutusosion rahoitustekijöiden painoarvojen muutoksia tarkoituksenmukaisina?

Vastaajien määrä: 1

- 55 opintopisteen korostaminen voi tuoda erilaisia vaikutuksia. Monia toimenpiteitä opintojen sujuvoittamiseksi on jo tehty, ja tämän rahoituskriteerin vahvistaminen jatkaa ja pitää yllä tätä kehittymistä. Seurantaa olisi kuitenkin tehtävä sen suhteen, että tutkintojen sisältöjä ei opintopistemäärän kartuttamiseksi supisteta tai opintopisteen vaatima opiskelijan työmäärä ei poikkea kohtuuttomasti alakohtaisesti.

Viesti kandidaattitutkinnon arvon vähenemisestä ei ole YLL:n mielestä parasta mahdollista kehitystä. Menestys opinnoissa kandidaatin tutkinnon aikana heijastuu myös maisterintutkintoon. Ohjauksen lisääminen, erityisesti opintojen alkuvaiheessa, olisi tärkeää. Kandidaatin tutkinnon painoarvo jäisi esitetyllä osuudella turhan pieneksi maisterintutkintoon verrattuna. Alempien tutkintojen huomioiminen 7% osuudella ja ylempien tutkintojen 13% osuudella tukisi ohjaamisresurssien voimistamista myös kandidaatin koulutuksessa.

5. Pidätkö ehdotettua julkaisufoorumin ottamista rahoituksen laskennan perusteeksi, vertaisarvioituille julkaisuille ehdotettua laskentamekanismia ja vuosien 2015-2016 siirtymäkauden käyttöä tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- Mallissa tulisi huomioida myös taidealojen taiteellinen toiminta. Muutoin ks. kohta 6.

6. Pidätkö siirtymäkauden jälkeistä tutkimuksen laadun vahvempaa korostamista tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- On lähtökohtaisesti hyvä palkita laadusta, mutta YLL:n näkemyksen mukaan tasoluokkien 0 ja 1 pienet kertoimet tulisivat vaikuttamaan negatiivisesti opetushenkilöstön tutkimusmahdollisuuksien kehittämiseen. Yleisesti on tunnistettu, että eräs keskeisiä ongelmia yliopistokoulutuksessa on se, että opetus ja tutkimus eriytyvät. Kaikkien opettajien pitäisi tehdä myös omakohtaista tutkimusta. Pienehkön tutkimusresurssin saavien opettajien on vaikeaa tuottaa tasoluokkien 2 ja 3 julkaisuja ilman aktiivista roolia tutkimusryhmissä ja –verkostoissa. Tässä mielessä rahoitusmalli saattaa entisestään syventää opetuksen ja tutkimuksen välistä kuilua.

Myös tasoluokan 1 julkaisuilla on oma roolinsa tieteen tekemisessä ja tulosten levittämisessä. Ydinongelma on edelleen olemassa, vaikka julkaisuluetteloiden kanssa on tehty paljon töitä - kaikilta aloilta ei löydy tarpeeksi tasoluokan 2-3 julkaisuja (esim. taidekasvatus, sosiaalifarmasia, jne.). Alakohtaiset erot eivät tuo ehkä niinkään paljon eroja yliopistojen väliseen rahoitukseen, mutta niillä voi olla merkitystä alan tutkimukseen tehtävien panostusten näkökulmasta. Edellä mainituista syistä tasoluokan 1 painoarvoa tulisi parantaa.

YLL:n erityinen huolenaihe on oppimateriaalien, oppikirjojen ja alan perusteosten julkaisutoiminta tulevaisuudessa. Opetushenkilöstöä tulisi kannustaa niiden tekemiseen sekä tieteen levittämisen että pedagogiikan uudistamisen näkökulmasta. Oppimateriaalijulkaiseminen ei esitettyine kertomineen enää ole työnantajan näkökulmasta kannattavaa, vaikka yliopistojen ja yliopiston rahoitusjärjestelmän tulisi tukea yliopistollisen oppimateriaalin tekemistä. Samoin käynee myös konferenssijulkaisuille, vaikka todellisuudessa useilla aloilla juuri proceedings-tyyppiset online-julkaisut levittävät tehokkaimmin ja nopeimmin alan uutta tutkimustietoa ja innovaatioita. Olisikin paikallaan arvostaa julkaistuja yliopistollisia oppimateriaaleja kertomella 0,5-1 ja referoituja proceedings-julkaisuja kertomella 1.

7. Pidätkö muiden julkaisutasojen huomioimista rahoitustekijänä ehdotetulla tavalla tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- YLL:n huoli kohdistuu siihen, että opetuksen kehittämisen liittyvien julkaisujen tekemiseen ei kannusteta riittävästi. Ks. myös vastaus 6.

8. Pidätkö tutkimusosioon liittyviä muita ehdotuksia tarkoituksenmukaisena?

Vastaajien määrä: 1

- YLL kannattaa yhteisjulkaisuista palkitsemista esitetyllä tavalla.

9. Pidätkö työryhmän muita ehdotuksia tarkoituksenmukaisina?

Vastaajien määrä: 1

- Tietoja on syytä hyödyntää mahdollisimman paljon esim. Vipusen kautta sekä kansallisella tasolla että korkeakouluissa sisäisesti. Kaikissa tilanteissa on kuitenkin huomioitava yksilönsuoja. Laitokset voivat joissakin tapauksessa olla liian pieni yksikkö tulosten julkaisemiseen kandipalautteesta. Kyselyn tulosten henkilöitymistä ei saa tapahtua. Opiskelijoiden tyytyväisyys opintoihin ja vuorovaikutukseen on kuitenkin summa koko koulutuksen järjestämisestä ja toiminnan resursseista, ei yksin opettajan toimista.

10. Muuta lausuttavaa ehdotuksesta rahoitusmallin tarkistamiseksi

Vastaajien määrä: 1

- On tärkeää huomioida erityisalojen rahoitushaasteet, mm. taidealojen sekä opettajankoulutukseen liittyvän harjoittelukoulujen erillisrahoituksen turvaaminen. Strategiapohjaista rahoitustakin tarvitaan kunhan se ohjautuu tasaisesti eri aloille ja yhteiskunnan muuttuviin koulutusalarpeisiin.

YLL toivoo että mallia kehitettäisiin edelleen laadusta palkitsevaan suuntaan. Laadullisia kriteerejä koulutuksesta olisivat esimerkiksi pedagogisesti koulutetun henkilöstön suhteellinen osuus opetus- ja tutkimushenkilöstöstä, opettaja-opiskelija-suhdeluku, opetusresurssin käyttäminen opiskelijaa kohden.

Esimerkiksi pedagogisesti pätevän ts. kelpoisen henkilöstön osuus opetushenkilöstöstä tarkoittaisi sitä, että opettavalla henkilöstöllä olisi mahdollisimman kattavasti pedagoginen koulutus. Keskeistähän opetuksessa opiskelijoiden ohjaaminen elinikäiseen oppijuuteen ja oppimisen siirtovaikutusten hakeminen. Pedagogisesti koulutettu opetushenkilöstö myös käyttää monia erilaisia toimintamalleja opetuksessa. Samantyyppisiä vaikutuksia voitaisiin hakea hyvästä opettaja-opiskelija-suhdeluvusta palkitsemalla.